

Debatt

debatt@dn.no

Her kan du møte opp med en liste av spørsmål etter å ha gjennomgått pensum, eller med bakrus fra festen kvelden før

Grunnideen bak den pedagogikken vi bruker i dag på norske universiteter og høyskoler er å la studentene arbeide selv. Bare en tredjedel av arbeidsuken går med til forelesninger, resten styrer studentene, skriver artikkelforfatteren. Foto: Ole Morten Melgård

Er forelesningen død?

Forelesningen har den store fordel at det ikke er krav om å være forberedt - den favner alle.

Forelesningen, det å samle studentene i et auditorium for å høre at læreren presenterer pensum, har vært under angrep. Med hvert nytt teknologisk gjennombrudd ser en for seg at undervisningen skal revolusjoneres. På 60-tallet hadde en stor tiltro til båndopptager i språkundervisningen. På 80-tallet så en for seg at datamaskinen kunne stå for undervisningen. I dag snakker vi om internett, video og det omvendte klasserom («inverted classroom»). Her er ideen at studentene kan se forelesningene hjemme på Youtube, slik at tiden i klasserommet kan brukes til personlig veiledning.

Therese Eia Lerøen, leder for Norsk Studentorganisasjon, vil også bruke skoletiden på oppgaver og individuell oppfølging. Hun sier til DN at «Å putte 200 studenter inn i et auditorium og lese opp pensum, er ikke god undervisning». Nå håper jeg at de fleste forelesere gjør mer enn å «lese

Innlegg
Kai A. Olsen

opp pensum». Likevel, vi foreleser ikke fordi dette er den beste undervisningsformen, men kanskje mer fordi den er billigst. Skal forelesningstimen, to ganger 45 minutter brukes til å veilede 200 studenter individuelt blir det et halvt minutt på hver. Forelesningen har også den fordel at vi gjennom å samle studentene i et auditorium kan forme dem som en gruppe. Da vil det den ene studenten trenger av veiledning kanskje også være det de andre trenger. Alle som har drevet med distanseundervisning, der studentene sitter på hvert sitt nes, vil oppdage det motsatte, altså at hver student kan stri med sine egne problemer. Det krever individuell oppfølging og er svært ressurskrevende.

I dag gis det mange enkeltksempler på hvor fortreffelig omvendt klasserom fungerer. Men fortsatt er det lite forskning som kan fortelle oss om dette er en god undervisningsform. Dessverre er det slik, ihvertfall sett fra en forskers synspunkt, at en entusiastisk lærer som setter i gang med en undervisningsform

hun selv har stor tro på som oftest vil lykkes. Det gjelder nok enten hun bruker «virtual reality», omvendt klasserom eller tavle og lærebok. Lærers entusiasme er fortsatt det viktigste. Det krever derfor mer enn enkelttilfeller for å vise at det var selve undervisningsformen som var grunnlaget for suksessen.

Ideen bak det omvendte klasserom krever at studentene møter forberedt til hver time, i praksis at de har gjennomgått stoffet på video. For oss som arbeider ved norske høyskoler og universiteter ville dette vært drømmesituasjonen. Tenk - forberedte studenter! De møter jeg ikke ofte, og jeg skulle tro at de som foreleste for meg tilbake på 70-tallet heller ikke var bortskjemt med det.

Forelesningen har derfor den store fordel at det ikke er krav om å være forberedt - den favner alle! Her kan du møte opp med en liste av spørsmål etter å ha gjennomgått pensum, eller med bakrus fra festen kvelden før. Sover du på bakerste benk lærer du nok lite,

men om du ikke gjør det hver dag, vil du likevel få med deg noe. Vi må også huske på at grunnideen bak den pedagogikken vi bruker i dag på norske universiteter og høyskoler er å la studentene arbeide selv. Bare en tredjedel av arbeidsuken går med til forelesninger, resten styrer studentene. Følger en opp forelesningene med eget arbeid kan det likevel gå bra, selv om en ikke får med seg alt professoren sier.

Ved Høgskolen i Molde har vi tro på at ny teknologi kan komme inn som et tillegg til eksisterende undervisning. Mange av forelesningene blir tatt opp på video og lagt på Youtube. Vi har Facebook-grupper for studentene og de mest entusiastiske av foreleserne har stor suksess med det. Men at teknologien skal erstatte forelesningene i dag er vel like urealistisk som å tro at båndopptagerne skulle ta seg av språkundervisningen på 60-tallet.

Kai A. Olsen, professor i informatikk, Høgskolen i Molde og Universitetet i Bergen